

TKI-toiminnan tuloksellisuuden parantaminen

Tarmo Lemola
VTM, YTT (H.C.)
LC Group Oy

Suomi – arviointien suurvalta?

Tuloksellisuusarviointien lukumäärät

- 1980-luku: 25
- 1990: 150 (kärjessä Tekes ja Suomen Akatemia)
- 2000-2018 noin 400
 - Tekes 90 ja Suomen Akatemia 80

Innovaatiotutkimukset 2000-luvulla:

- 40 (puolet Etna, suurin teettäjä Tekes)
- Suomi toiseksi eniten Saksan jälkeen

Lähteet: Juha Oksanen (2000), Ylhäinen, Rouvinen ja Kuusi (2016), Tarmo Lemola (2020)

TKI-toiminnan tuloksellisuus ja vaikutukset: haasteet

Miten arvioitu?

Vakiintunut käytäntö

- Yksittäiset kohteet: organisaatiot, ohjelmat, innovaatiotuet, strategiat
- Päämenetelmät: asiantuntija-arvioinnit, taloudelliset analyysit, vertaisarvioinnit, tarkastukset

Indikaattorijärjestelmät

- Kilpailukykyindikaattorit
- Tieteen tila
- Yksittäiset kehityshankkeet

Miten voidaan parantaa?

Arviointien tavoitteen ja tarkoituksen terävöittäminen

Etukäteissuunnittelun parantaminen (perusasiat) ja epävarmuuksien (riskien) tunnistaminen ja tunnustaminen

Riippumattomuuden varmistaminen

Osista laajempiin kokonaisuuksiin

Meta-arvioinnit (arviointien arviointi)

Tiedon kumuloitumisen tukeminen ja kumuloituneen tiedon parempi hyödyntäminen

Arviointi TKI-työryhmän tukena

- Tutkimuspanoksen nostaminen on tärkein TKI-politiikan uudistus Suomessa tällä vuosikymmenellä
- Tärkeä uudistus ansaitsee veroisensa arvioinnin
 - Väli- ja loppuarviointi ("pakollinen")
 - Toteutusta tukeva ja täydentävä analyysi ja arviointi (kokemukset ja opit aikaisemmista arvioinneista
 - Synteesit (esim. innovaatiotukien tutkimukset ja arvioinnit)
 - Meta-arviointi (esim. VTV:n tarkastus "T&k-arviointitoiminta", 157/2008)
- TKI:n ja koulutuksen arvioinnin integrointi
- Edellisen lisärahoituksen arvioinnin organisoivat tiede- ja teknologianeuvoston aloitteesta Sitra vuonna 2000, kuka tällä kertaa?